

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6Tdo/30/2018
Identifikačné číslo spisu:	6114011208
Dátum vydania rozhodnutia:	25.07.2018
Meno a priezvisko:	JUDr. Gabriela Šimonová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2018:6114011208.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Šimonovej a sudcov JUDr. Štefana Micháliku a JUDr. Viliama Dohňanského, v trestnej veci obvineného Y. T. pre obzvlášť závažný zločin vraždy podľa § 145 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona a iné, na neverejnom zasadnutí konanom 25. júla 2018 v Bratislave o dovolaní obvineného proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 10. júna 2015, sp. zn. 4To/32/2015, v spojení s rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica z 12. februára 2015, sp. zn. 2Tk/3/2014, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Tr. por. dovolanie obvineného Y. T. sa o d m i e t a .

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica z 12. februára 2015, sp. zn. 2Tk/3/2014, bol obvinený Y. T. uznaný za vinného zo spáchania obzvlášť závažného zločinu vraždy podľa § 145 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zák. a prečinu krádeže podľa § 212 ods. 1 Tr. zák., a to na tom skutkovom základe, že

1/

dňa 15. júna 2014 v čase medzi 11.00 až 14.30 hod. v izbe rodinného domu č. X na Q. I. v S., v časti J. T., po predchádzajúcej hádke s P. F., jednobřitým ostrým bodnorezným nástrojom s dĺžkou čepele cca 117 mm s dĺžkou zaobleného ostria na spodnej strane čepele cca 10 cm s maximálnou šírkou čepele v stredovej oblasti cca 21 mm, úmyselne usmrtil P. F., nar. XX. K. XXXX, trvale bytom Ul. H. XXXX/X S. a X. U., nar. XX. J. XXXX, bytom S., R. D. a to takým spôsobom, že P. F. spôsobil 15 bodných, bodnorezných a rezných rán na pravej prednej strane krku, pravej hornej oblasti hrudníka, hornej oblasti chrbta, na hrote nosa, dolnej pere a palci pravej ruky a X. U. spôsobil bodné poranenie prednej časti hrudníka v oblasti ľavého prsníka s tamponádou srdca, ako aj bodnorezné poranenia v oblasti záhlavia, brady, zápästia a prstov ľavej ruky, ktorým poraneniam obidvaja poškodení na mieste podľahli, P. F. na následky vykrvácania mimo cievneho riečiska, prevažne von z tela, za spoluúčasti vniknutia vzduchu do žilového systému a vdýchnutia krvi z bodných poranení hrtna do dolných dýchacích ciest a X. U. následkom tamponády srdca pri bodnom poranení hrudníka pri súčasnom bodnoreznom poranení brady, krku a ľavej ruky,

2/

dňa 15. júna 2014 potom, čo v čase medzi 11.00 hod. až 14.30 hod. v izbe rodinného domu na Q. I. č. X v S. - časť J. T. jednobritým ostrým bodnorezným nástrojom úmyselne usmrtil P. F., nar. XX. K. XXXX, trvale bytom ul. H. XXXX/X S. a X. U., nar. XX. J. XXXX bytom S., R. D., z izby tohto rodinného domu odcudzil mobilný telefón zn. Nokia 6030, typ RM 74 so SIM kartou mobilného operátora O2, IMEI XXXXXX/XX/XXXXXX/X s číselným označením XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX v hodnote 5 Eur, LCD televízor zn. Orava, model LT 827 B62B, čiernej farby, výrobné číslo XXXXXXXXXXXXXXXX, spolu s diaľkovým ovládačom striebornej farby v hodnote 166,50 Eur a DVD prehrávač zn. Sony, striebornej farby, typ DVP-NS29, výrobné číslo XXXXXXXX, s napájacím káblom a diaľkovým ovládačom Sony, typ DVD RMT-D175P v hodnote 7,50 Eur a následne z dvora rodinného domu odcudzil tam zaparkované neuzamknuté osobné motorové vozidlo zn. Škoda Felícia Combi VIN: W ev. č. S.-XXX-G., bielej farby, rok výroby 1997, v hodnote 435 Eur, všetky veci patriace P. F. v celkovej hodnote 614 Eur.

Za to bol obvinenému podľa § 145 ods. 2 Tr. zák., s použitím § 36 písm. l) Tr. zák., § 37 písm. g), písm. h), písm. m) Tr. zák., § 38 ods. 2, ods. 4 Tr. zák., § 41 ods. 2 Tr. zák. uložený úhrnný nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 23 (dvadsaťtri) rokov a 6 (šesť) mesiacov, na výkon ktorého bol podľa § 48 ods. 3 písm. b) Tr. zák. zaradený do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s maximálnym stupňom stráženia.

Podľa § 76 ods. 1 Tr. zák., § 78 ods. 1 Tr. zák. okresný súd obvinenému uložil ochranný dohľad na 2 (dva) roky a podľa § 83 ods. 1 písm. e) Tr. zák. mu zhabal 1 ks nôž s drevenou rukoväťou hnedej farby so zalomeným hrotom celkovej dĺžky cca 22,3 cm, z toho dĺžka čepele cca 11,7 cm.

Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. súd obvinenému Y. T. uložil povinnosť nahradiť škodu Všeobecnej zdravotnej poisťovni, a.s., Bratislava, vo výške 2,37 Eur a podľa § 288 ods. 1 Tr. por. odkázal poškodených M. Y., J. Z., J. Q., M. F. a mesto S. s nárokmi na náhradu škody na občianske súdne konanie.

Proti tomuto rozhodnutiu podali odvolania prokurátor i obvinený Y. T.. Krajský súd v Banskej Bystrici rozhodol rozsudkom z 10. júna 2015, sp. zn. 4To 32/2015, tak, že podľa § 321 ods. 1 písm. f) Tr. por. zrušil rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica z 12. februára 2015, sp. zn. 2Tk 3/2014, vo výroku o náhrade škody. Rozhodujúc podľa § 322 ods. 3 Tr. por. zaviazal obvineného Y. T. podľa § 287 ods. 1 Tr. por. k povinnosti nahradiť z titulu nemajetkovej ujmy poškodenej J. Z. škodu vo výške 30.000 Eur, poškodenej J. Q. 30.000 Eur a M. F. škodu vo výške 30.000 Eur s tým, že so zvyškom uplatnených nárokov boli skôr menovaní podľa § 288 ods. 2 Tr. por. odkázaní na občianske súdne konanie. Odvolací súd podľa § 287 ods. 1 Tr. por. ďalej obvinenému uložil nahradiť škodu Všeobecnej zdravotnej poisťovni, a.s., Bratislava, vo výške 2,37 Eur a poškodených M. Y. a mesto S. so svojimi nárokmi na náhradu škody odkázal podľa § 288 ods. 1 Tr. por. na občianske súdne konanie.

Odvolanie obvineného Y. T. podľa § 319 Tr. por. zamietol.

Obvinený Y. T. podal prostredníctvom svojho obhajcu JUDr. Miloša Maďara, PhD., LL.M., dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu odvolacieho súdu z 10. júna 2015, sp. zn. 4To/32/2015. Ako dovolací dôvod obvinený uplatnil dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por.

V súvislosti s uplatneným dovolacím dôvodom obvinený Y. T. v prvom rade namietal nesprávny postup súdov, pokiaľ ide o vyhodnotenie nenaplnenia poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. n) Tr. zák. Uviedol, že od prvého výsluchu pred orgánmi činnými v trestnom konaní spolupracoval a bol nápomocný pri objasňovaní trestnej činnosti. Dôvodil, že trest bol ukladaný v zmysle § 41 ods. 2 Tr. zák., čím došlo k aplikácii asperačnej zásady. Aj napriek tomu mu bola súčasne priznaná priťažujúca okolnosť podľa § 37 písm. h) Tr. zák. a súd následne postupoval v intenciách ustanovenia § 38 ods. 4 Tr. zák. Tým bola porušená zásada ne bis in idem, keď bola rovnaká okolnosť pri úvahách súdu zohľadnená dvakrát, a to v jeho neprospech. Poukázal na neúplné a nedostatočné popísanie úvah znalkyňou PhDr. J., z ktorých súd vychádzal pri posudzovaní možnosti nápravy jeho osoby ako

obvineného v zmysle § 34 ods. 4 Tr. zák. a spochybnil hodnovernosť tejto znalkyne vyjadriť sa k možnosti prevýchovy jeho osoby. Podľa obvineného uvedené zakladá dôvod pre vyslovenie nezákonnosti napadnutého rozhodnutia vo výroku o treste, keďže popísaným postupom došlo k porušeniu zásad ukladania trestov podľa § 34 ods. 4 Tr. zák. a nadväzujúcich ustanovení Trestného zákona.

Obvinený sa tak svojim dovolaním domáhal, aby dovolací súd v zmysle § 386 ods. 1, ods. 2 Tr. por. a § 388 ods. 1 Tr. por. rozhodol, že rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici z 10. júna 2015, sp. zn. 4To/32/2015, bol porušený zákon v ustanovení § 34 ods. 4 Tr. zák. v jeho neprospech, aby napadnuté rozhodnutie zrušil vo výroku o treste a Krajskému súdu v Banskej Bystrici prikázal, aby vec v potrebnom rozsahu znova prerokoval a rozhodol.

K podanému dovolaniu sa vyjadril prokurátor Krajskej prokuratúry v Banskej Bystrici v tom smere, že so všetkými uvádzanými dôvodmi dovolania sa vysporiadal už Krajský súd v Banskej Bystrici rozsudkom z 10. júna 2015, sp. zn. 4To/32/2015, keď rozhodoval o odvolaní Y. T., pretože jeho dovolanie je obsahovo úplne zhodné s odôvodnením odvolania. Navrhoval, aby dovolací súd v zmysle ustanovenia § 382 písm. c) Tr. por. dovolanie obvineného Y. T. odmietol, lebo je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por.

Poškodená M. Y. sa písomne vyjadrila, že rozhodnutia súdu prvého stupňa a odvolacieho súdu boli v danej veci, čo do výšky uloženého trestu, v súlade so zákonom a sú z vecného i právneho hľadiska správne. Podané dovolanie obvineného je nedôvodné a uložený trest odňatia slobody zákonný.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní obvineného skúmal procesné podmienky pre jeho podanie a zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu (§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. h) Tr. por. a § 566 ods. 3 Tr. por.), osobou oprávnenou na jeho podanie (§ 369 ods. 2 písm. b) Tr. por.), prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Tr. por.), v zákonnej lehote (§ 370 ods. 1 Tr. por.), na príslušnom súde (§ 370 ods. 3 Tr. por.), že spĺňa obligatórne obsahové náležitosti (§ 374 ods. 1, ods. 2 Tr. por.) a tiež, že obvinený pred jeho podaním využil svoje právo podať riadny opravný prostriedok, o ktorom bolo rozhodnuté (§ 372 ods. 1 Tr. por.).

Najvyšší súd následne na neverejnom zasadnutí podľa § 381 Tr. por. zistil, že podané dovolanie nie je dôvodné a podľa § 382 písm. c) Tr. por. ho odmietol, keďže je zrejmé, že nie je splnený dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por.

Dovolací súd úvodom pripomína, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok. Nielen z označenia tohto opravného prostriedku ako mimoriadneho, ale predovšetkým zo samotnej úpravy dovolania v Trestnom poriadku je zrejmé, že dovolanie nie je určené k náprave akýchkoľvek pochybení súdov, ale len tých najzávažnejších, mimoriadnych, procesných a hmotnoprávných chýb. Tie sú ako dovolacie dôvody taxatívne uvedené v ustanovení § 371 ods. 1 Tr. por., pričom v porovnaní s dôvodmi zakotvenými v Trestnom poriadku pre zrušenie rozsudku v odvolacom konaní sú koncipované podstatne užšie.

Dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktorým bola vec právoplatne skončená. Predstavuje tak výnimočný prielom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Preto sú možnosti podania dovolania, vrátane dovolacích dôvodov, striktne obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia riadna opravná inštancia a dovolanie nebolo chápané len ako „ďalšie“ odvolanie.

V súvislosti s dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. (t. j. ak je rozhodnutie založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať ani meniť), najvyšší súd považuje ako z uvedeného ustanovenia, tak aj z inštitútu dovolania za zrejmé, že trestné

konanie je v zásade dvojinstančné. Dovolací súd je teda viazaný zisteným skutkovým stavom veci tak, ako ho ustálili sudy nižšej inštancie. Rovnako nie je oprávnený ani posudzovať spôsob hodnotenia dôkazov a závery, ktoré z dokazovania sudy vyvodili, a ktoré sú podkladom pre zistenie skutkového stavu.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. je potrebné taktiež uviesť, že pri posudzovaní oprávnenosti tvrdenia o existencii tohto dovolacieho dôvodu je dovolací súd vždy viazaný konečným skutkovým zistením, ktoré vo veci urobili sudy prvého a druhého stupňa, teda dôvodom dovolania nemôžu byť nesprávne skutkové zistenia. Dovolací súd skutkové zistenia urobené súdmi prvého a druhého stupňa nemôže ani meniť, ani dopĺňať (to neplatí len pre dovolanie ministra spravodlivosti podané podľa § 371 ods. 3 Tr. por.).

Povedané inými slovami, vo vzťahu ku skutkovému stavu zistenému súdmi prvého prípadne druhého stupňa, vyjadrenému v tzv. skutkovej vete výroku, môže obvinený v dovolaní uplatňovať len námietky právneho charakteru, no nikdy nie námietky skutkové.

Za skutkové sa pritom považujú tie námietky, ktoré smerujú proti skutkovým zisteniam súdov, proti rozsahu vykonaného dokazovania, prípadne proti hodnoteniu dôkazov súdmi oboch stupňov. Dovolací súd nemôže posudzovať správnosť a úplnosť skutkových zistení aj preto, že nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy bez toho, aby ich mohol v konaní o dovolaní sám vykonávať (dokazovanie tu právna úprava pripúšťa len celkom výnimočne a v značne obmedzenom rozsahu, keď môže byť zamerané výlučne na to, aby mohlo byť rozhodnuté o dovolaní - viď § 379 ods. 2 Tr. por.). Ťažisko dokazovania je v konaní pred súdom prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňať, alebo korigovať len odvolací súd (v zmysle druhej vety § 317 ods. 1 Tr. por. však nie obligatórne). Dovolací súd nie je možné chápať ako tretiu „odvoláciu“ inštanciu zameranú k preskúmaniu rozhodnutí súdu druhého stupňa.

Z kontextu vyššie uvedeného je potom zrejmé, že tvrdenia dovolateľa týkajúce sa znalkyni PhDr. J. (ňou popísané neúplné a nedostatočné úvahy, z ktorých súd vychádzal pri posudzovaní možnosti nápravy obvineného podľa § 34 ods. 4 Tr. zák.; spochybnenie jej hodnovernosti vyjadriť sa k možnosti prevýchovy obvineného), stoja zjavne mimo uplatnený dovolací dôvod § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por., keď smerujú len k nesprávnosti a neúplnosti skutkových zistení, rozsahu dokazovania a hodnoteniu dôkazov, a preto sa nimi nie je potrebné bližšie zaoberať.

To isté platí aj o namietanom nevyhodnotení spolupráce obvineného s orgánmi činnými v trestnom konaní ako poľahčujúcej okolnosti v zmysle § 36 písm. n) Tr. zák. (poľahčujúcou okolnosťou podľa citovaného ustanovenia je to, že páchatel napomáhal pri objasňovaní trestnej činnosti príslušným orgánom), pretože ako už bolo aj vyššie uvedené, najvyšší súd nie je oprávnený posudzovať spôsob hodnotenia dôkazov a závery, ktoré z dokazovania sudy vyvodili a ktoré sú podkladom pre zistenie skutkového stavu.

Okresný súd Banská Bystrica mal v odôvodnení rozsudku z 12. februára 2015, sp. zn. 2Tk/3/2014, za preukázané, že z obsahu znaleckých posudkov a vyjadrení znalcov vyplýva, že obvinený v prípravnom konaní podával rozporuplné údaje, ktoré nebolo možné objektívne zhodnotiť. Odvolací súd sa vo svojom rozhodnutí z 10. júna 2015, sp. zn. 4To/32/2015, vyjadril, že súd prvého stupňa správne obvinenému priznal len jednu poľahčujúcu okolnosť, a to podľa § 36 písm. l) Tr. zák.

Dovolací súd nezistil pochybenia zo strany súdov nižšieho stupňa ani pri ukladaní trestu obvinenému. Okresný súd Banská Bystrica pri určení výšky trestu zvýšil vzhľadom na prevažujúci pomer priťažujúcich okolností nad poľahčujúcimi v súlade s ustanoveniami § 38 ods. 2, ods. 4 Tr. por. dolnú hranicu zákonom ustanovenej trestnej sadzby o jednu tretinu. Aj keď by bolo namieste aplikovať asperačnú zásadu podľa § 41 ods. 2 Tr. zák. nakoľko prichádzal do úvahy trest odňatia slobody prevyšujúci 25 rokov, ale neboli splnené podmienky na uloženie trestu odňatia slobody na doživotie, túto maximálnu výmeru trestu súd nemohol prekročiť. Odvolací súd zaujal rovnaký právny názor. Uvedeným

postupom podľa najvyššieho súdu teda nebola porušená zásada ne bis in idem pri ukladaní trestov, ako sa toho domáhal obvinený.

S poukazom na vyššie uvedené najvyšší súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.